

NESTKASTEN KONINGSHOF 1989.

Bij de voorjaarsschoonmaak van de nestkasten in maart werden 15 nieuwe kastjes opgehangen, grotendeels ter vervanging van versleten exemplaren. Het waren kasten van hetzelfde type als die van 1988, dus mezenkasten met een vliegopening van rond de 30 mm. Het totaal aantal nestkasten kwam daarmee uit op 115.

In een van de nieuwe 'uilenkasten', die in de zomer van 1988 waren opgehangen, zat de Bosuil al op 4 eieren te broeden.

Tijdens het broedseizoen werden weer 3 controles gehouden, waarbij op een avond alle kasten nagekeken werden. Deze waren op 8 mei, 29 mei en 19 juni. Op 29 mei had Rob Aarts een groep mensen van het IVN Veldhoven meegebracht om hen eens kennis te laten maken met

de holenbroeders.

De resultaten van de controles zijn samengevat in tabel 1. De broedsels van de eerste en tweede controle zijn beschouwd als eerste broedsels, behalve in de gevallen dat bij de tweede controle een nieuw broedsel gestart was in een kast waar al een eerste broedsel was uitgevlogen. Wat bij de derde controle nieuw werd aangetroffen werd als tweede broedsel beschouwd.

1989 blijkt een groot aantal broedsels te hebben opgeleverd, nl 100. Zoveel broedgevallen hebben we sinds 1980 niet meer in onze kasten geteld. Dit wordt veroorzaakt doordat bijna alle soorten in topaantallen hebben gebroed. De Koolmees heeft zich weer hersteld van de inzinking van vorig jaar (7 eerste en 3

TABEL 1: Totale resultaten van de nestkastcontroles in 1989 op Koningshof te Veldhoven

SOORT	1e BROEDSEL	2e BROEDSEL	TOTAAL
Koolmees	46	7	53
Pimpelmees	21	1	22
Bonte Vliegenvanger	7	-	7
Gekraagde Roodstaart	4	2	6
Holenduif	3	3	6
Zwarte Mees	4	-	4
Spreeuw	1	-	1
Bosuïl	1	-	1
			+ -----
	Totaal aantal broedsels		100
	Niet gebruikte kasten		28
			+ -----
			128
	Twee keer gebruikte kasten		13
			- -----
	Totaal aantal kasten		115

tweede broedsels meer). Hij zit daarmee weer op het hoge niveau van de jaren '82 tot en met '85, toen er steeds tussen de 45 en 50 eerste broedsels waren.

De Pimpelmees heeft zijn opmars voortgezet en na het recordaantal van vorig jaar opnieuw 1 eerste en 1 tweede broedsel meer geproduceerd. Daardoor is het aantal eerste broedsels vanaf 1987 met 50% gestegen. Waarschijnlijk profiteert de Pimpelmees van de vele nieuwe kastjes die de laatste jaren ter vervanging van oude zijn opgehangen.

De Bonte Vliegenvanger handhaafde zich op het recordaantal van vorig jaar.

De Gekraagde Roodstaart zette zijn come-back voort. Voor het eerst sinds 1980 waren er weer meer dan drie broedsels van deze soort.

De Zwarte Mees was met vier broedsels ook weer eens goed vertegenwoordigd. Dit wijst op een hoge populatiedichtheid. Mogelijk is er een verband met de invasie in het najaar van 1989. Maar het kan ook zijn dat de Zwarte Mees eveneens profiteert van de vele nieuwe kastjes.

De Holenduif was ook op volle sterkte aanwezig. In alle voor deze soort geschikte kasten werden twee broedsels vastgesteld.

Ook de Spreeuw broedde weer eens in een van onze nestkasten, dat was voor het eerst sinds 1984. Het blijft een sporadische gast omdat we maar weinig voor deze soort geschikte kasten hebben hangen. Door het grote aantal broedsels was het aantal niet gebruikte kasten lager dan de laatste jaren.

Elk jaar leveren de controles wel weer een of meer verrassende waarnemingen op. Zo von-

den we op 8 mei in een kastje een nest met 4 witte eitjes en een pas uitgekomen jong. Het leek iets bijzonders want meestal zien we gespikkelde of gekleurde eitjes. Geen oude vogels te zien. Boven in de boom wel een Zwarte Mees en een Pimpelmees. Een tijdje wachten leverde ook nog niets op. Daarom aan het eind van de rondgang nog even erlangs. Toen zat er een Koolmees op het nest. Kennelijk een vrouwtje wat geen gespikkelde eieren kon leggen. Op 19 juni lagen er weer 6 eieren in hetzelfde kastje. Witte.

Meestal besteden we weinig aandacht aan het broedsucces van de vogels in onze nestkasten. Ik kan daarom ook niks zeggen van effecten van zure regen zoals die op de Veluwe zijn gevonden. Daar bleken de eieren van Koolmezen een erg dunne schaal te hebben waardoor er nogal wat braken tijdens het broeden. Dit jaar leek het er wel op dat er tijdens de derde controle op 19 juni meer nesten met dode jongen werden aangetroffen dan normaal. Maar of dat echt zo is betwifel ik. Als er veel broedsels zijn dan zijn er natuurlijk ook wat meer broedsels die mislukken. En 5 kastjes met een of meer dode jongen is niet echt veel.

Ik wil iedereen die heeft meegeholpen met de schoonmaak, het vernieuwen en controleren van de kasten weer hartelijk bedanken. Heb je zin om eens mee te gaan, let dan op de vergaderingen op. Daar worden de activiteiten aangekondigd. Indien mogelijk staan ze ook in de uitnodigingen. Elk lid wat mee wil doen is van harte welkom.

JAN WOUTERS
(nestkastcoördinator)